

“Si hi ha una guerra civil a l'Iraq, tothom en patirà les conseqüències”

El rei Abdal-lah II de Jordània ens parla de la possible sortida a la caòtica situació de l'Iraq, dels èxits en la guerra contra el terrorisme i de la necessitat de negociar amb els mul·làs de Teheran.

Majestat, el terrorista Abu Mussab al-Zarqawi va amenaçar no només l'Iraq, sinó també el vostre país. Ara ja és mort. El Pròxim Orient ha esdevingut un lloc més segur?

—Un dels capítols ha quedat tancat, però el terrorisme i l'extremisme continuaran. Al-Zarqawi serà substituït per algú altre. Òbviament, per als jordans, com a conseqüència de l'assassinat de 60 persones ací...

—...el mes de novembre del 2005, quan uns terroristes suïcides van atemptar contra tres hotels d'Amman.

—La mort d'Al-Zarqawi ha significat per a nosaltres una mena de tancament, una raó per anar endavant. Potser hem passat full. Però és una jugada tàctica en la guerra contra el terrorisme. Al capdavant, el que volem és portar estabilitat i esperança a l'Iraq. Aquesta és l'única manera de derrotar el terrorisme.

—Es cert que els serveis d'intel·ligència jordans van tenir-hi un paper decisiu, a l'hora de descobrir l'amagatall d'Al-Zarqawi?

—Hi hem tingut un paper, i això no és nou. Hem estat treballant amb la comunitat internacional, no sols en la recerca d'Al-Zarqawi, sinó també en la de molts terroristes més. Històricament, hem col·laborat estretament amb Alemanya. Forma part d'una estratègia global.

—Fins i tot després de la seua mort, Al-Zarqawi ha continuat causant problemes. Quatre membres del parlament jordà, que pertanyen al Front d'Acció Islàmic, van donar el condol a la família del terrorista. El van qualificar d'heroi, de màrtir, i fins i tot de *mujahid* (“combatent”). L'estabilitat del vostre país es troba en perill?

—De cap manera. Alguns individus de la nostra societat estan equivocats. Al-Zarqawi era un assassí en sèrie que no solament va matar gent a Jordània, sinó també a l'Iraq i arreu del món. No entenc per què alguna gent vol fer-ne un heroi. Deixem de banda les accions que va emprendre contra la gent d'uniforme. Hi ha gent a l'Iraq i a d'altres països que han patit la pèrdua de civils, homes, dones i xiquets. Pel que fa al moviment islàmic, crec que si examinem la societat jordana, la gran majoria de la gent són moderats, amants de la pau. Pense que, ara per ara, el debat en la nostra societat és que la gent ha d'estar d'acord en la tolerància zero envers el terrorisme. Hem d'oferir a tothom una definició acurada de terrorisme, i aquest és el missatge des d'Amman: no podem continuar tolerant l'extremisme. Volem arribar a la gran majoria de musulmans moderats que hi ha arreu del món. Òbviament, el missatge que podem llençar des d'Amman és extraordinàriament important —no sols per al món islàmic, sinó també a Europa, on

hi ha moltes comunitats islàmiques. A Alemanya, per exemple, s'ofereix als musulmans la mateixa protecció i els mateixos drets que a qualsevol altra comunitat. A canvi, han de ser lleials a l'estat. Poden ser musulmans, però haurien d'estar orgullosos de ser alemanys, també. Aquest és el missatge.

—Aquests quatre membres del parlament van travessar la línia roja?

—No crec que hàgem de tolerar gent que incita i dóna suport al terrorisme en qualsevol de les seues formes, i això és un missatge aplicable a tota la comunitat internacional, no sols als jordans. La gent que dóna suport al terrorisme i que l'encoratja activament ha creuat la ratlla, sí. El que volem dir, com a part de Jordània —com a part del missatge d'Amman envers el món islàmic, però per a tot Occident— és que hem de decidir què és la humanitat i quins punts en comú tenim els musulmans, els cristians i els jueus, gent temerosa de Déu i que creu, com sabeu, que el bé és el contrari del mal. Aquesta és la veritable línia que hem de marcar, no sols per als jordans, sinó també per a tots els països.

—De quina manera dibuixaríeu la línia?

—Avui dinaré amb líders de la meua comunitat i alguns membres dels Germans Musulmans acabaran sent moderats. En les discussions amb aquesta facció, els diré: no crec que la majoria de vosaltres (imaginant que teniu el dret de matar la gent que no té les mateixes creences que vosaltres)..., vull dir que crec que la gran majoria de vosaltres sou moderats, però ens ho heu de demostrar. Si creieu que les matances d'innocents estan bé, aleshores no formeu part del meu futur. Així és com mirem d'interactuar amb la societat, per ara.

—Redefinireu, per tant, la relació que manteniu amb els Germans Musulmans?

—Són ells els qui han de redefinir la relació amb nosaltres. Fa temps que treballen en una mena de zona fosca. Pense que la societat mundial ha de decidir què és el bé i què és el mal. Crec que la major part dels membres dels Germans Musulmans volen un bon futur per al seu país i per als seus fills. Pense que podem treballar en equip, a partir de determinats principis. El *takfir* no n'és un, però. [Aquesta paraula designa el pro-

cés de declarar algú apòstata. Els islamistes radicals han fet ús d'aquest mètode per justificar, en el passat, la lluita o la matança d'altres musulmans.]

—Iraq marca el futur del vostre país i el d'altres països del Pròxim Orient?

—El que passa a l'Iraq ens afecta a tots. És una conseqüència de la reconstrucció de l'Iraq i de les seues fronteres. Per això preguem perquè Iraq vaja en la direcció correcta. Crec que hi ha hagut alguns progressos, com ara les eleccions. S'ha format un govern, que hauria de ser d'unitat nacional, que accepta que totes les minories formen part del futur Iraq. El futur ministre de Defensa o d'Interior no hauria de representar una facció específica, sinó tots els iraquians. Si l'Iraq funciona com cal, de seguida formarà part de la comunitat internacional, però si continua amb la violència sectària, que Déu no ho vulga, això portarà a una guerra civil que farà mal a tota la regió. L'Iran, òbviament, també té interès en el futur de l'Iraq; els turcs tenen un conflicte amb els kurds i nosaltres tenim relacions amb l'Iraq. Si hi ha una guerra civil en aquell país, tots en patirem les conseqüències. Tard o d'hora, a tots ens esquitxarà.

—Penseu que al primer ministre Nuri al-Malaki el deixaran fer més coses que al seu predecessor?

—Puc dir que, fins ara, va bé. Té molta feina a fer. Necessita el suport de tots nosaltres. Jordània farà tots els possibles per donar suport al govern, perquè siga capaç de tirar endavant. Esperem que la resta de la regió també els ajude.

—Quines lliçons hem hagut d'aprendre, a partir del fiasco iraquí (allò de "primer l'estabilitat, després la democràcia")

—Mire enrere i faig una anàlisi de l'experiència jordana. En primer lloc ens vam concentrar en els aspectes socioeconòmics, per tal d'assegurar-nos que la gent tenia l'estómac ple. Quan una societat és econòmicament i socialment forta, pot assolir grans fites polítiques.

—Això és, si fa no fa, el que pensàvem els occidentals fins ara.

—Mireu l'Iraq: tenen eleccions mentre la gent mor dia a dia, aquest és el problema. Però hi ha hagut un procés electoral, i això ja és un bon símptoma.

Fins que no hi haja estabilitat, però, l'Iraq no tindrà el futur que tots desitgem. Per tant, l'estabilitat i les reformes han d'anar de la mà, per tal que no hi haja guerra civil ni conflictes. Al meu parer, l'estabilitat és socioeconòmica. Si aconsegueixes això, pots tirar endavant el procés polític.

—L'Iran trau profit dels problemes de l'Iraq veí. L'Iran empitjora la situació o pot ajudar a resoldre problemes?

—És molt interessant el fet que al llarg de les darreres setmanes els països europeus han treballat amb els EUA per tal d'intentar dialogar amb l'Iran. Si jo

estiguera en el lloc de l'Iran trobaria molt bo el diàleg. Perquè si no hi ha diàleg es produeixen malentesos. Encoratge tothom al diàleg, a l'hora de tractar les qüestions relatives a l'Iran. No només sobre l'Iraq, sinó també sobre el petroli, el programa nuclear, les relacions amb determinades organitzacions, com ara Hamàs i Hezbol·lah, i altres. Però també cal posar-se unes fites determinades, per tal de complir les expectatives. El diàleg sense fi no ens duu enlloc. Espere que els iranians, els europeus i els americans facen servir una estratègia conjunta que els permeta ser constructius.

—Ara Israel ja és una potència nuclear.

—Sempre he cregut en una zona lliure de bombes nuclears al Pròxim Orient. No tenim cap necessitat d'això en una àrea amb un grau tan elevat d'inestabilitat, i amb tantes qüestions per resoldre.

—Què seria pitjor, un Iran armat nuclearment o un atac contra l'Iran per tal d'evitar que adquireisca armes nuclears?

—Qualsevol acció comporta una reacció. Si ataquen l'Iran, aquest país voldrà venjar-se'n, i no es pot planificar una operació amb la seguretat que la podràs contenir. Qualsevol acció militar seria nefasta per a tots els països de la regió.

—L'Iran sembla que parteix de la base que l'administració dels EUA és dèbil políticament, i que la gent no donaria suport a l'atac.

—Sempre és perillós subestimar l'altre. El mateix podríem dir de l'altra banda, des del punt de vista de l'Iran que amenaça. Hem de ser honestos els uns amb els altres. Quan subestimem els adversaris és quan ens fem en problemes.

—Quin és el problema més urgent de resoldre al Pròxim Orient, el de l'Iraq o el conflicte entre israelians i palestins?

—Sempre he dit que el problema central era el conflicte entre israelians i palestins, i encara pense el mateix.

—No penseu que ja ha canviat, i que ara la prioritat és l'Iraq?

—No podem llevar-li importància al que passa a l'Iraq. Hi ha dues qüestions importants que hem de tractar. La més important a llarg termini és el conflicte entre israelians i palestins, perquè, si no la resollem, no podem acabar de resoldre la qüestió araboisraeliana. Per això pense que té moltes més implicacions en el futur de la regió. La pau entre els palestins i els israelians no s'acaba al riu Jordà, ni als alts del Golan, ni al Sinaí. La pau, per als israelians, implica, pel que sé, la inclusió en el Pròxim Orient des de Marroc a l'oceà Atlàntic, fins al Golf i l'oceà Índic. Tenim una solució interina, que crec que no respon a les aspiracions dels palestins, i crec que així no hi haurà pau. Per això no estalviem esforços a l'hora d'evitar que la propera generació no haja de patir uns altres deu anys de conflicte.

—Ara fa cinc anys va expulsar de Jordània alguns dirigents de Hamàs que eren a l'exili. No sembla que confieu gaire en la capacitat de Hamàs per aconseguir la pau.

—Hem de fer una diferència entre el Hamàs intern i l'extern. Hamàs sobre

el terreny ha estat elegit per la majoria de votants. Ara es troben en posició de governar. Amb aquest càrrec a les mans, han de ser responsables i saber com tractar els assumptes. Hamàs n'és conscient. És molt fàcil ser fora i cridar consignes. Ara han d'estar al seu lloc i treballar pel futur dels palestins. Han de demostrar responsabilitat en la nova tasca de govern. Espere que la situació dels palestins millorarà, en cert sentit.

—Ara mateix sembla que Hamàs i Al-Fatah estan molt a la vora d'una guerra civil.

—El que hem vist darrerament entre totes dues faccions és molt perillós. Ara que els palestins travessen una situació tan difícil, haurien de fer pinya.

—El president palestí Mahmud Abbas vol celebrar un referèndum a Gaza i Cisjordània per tal que la majoria dels palestins accepten les negociacions directes amb Israel sobre la base dels acords existents.

—Espere que el resultat siga positiu, perquè pense que això farà tornar al bon camí els palestins i els farà avançar en una direcció correcta.

Joachim Preuss, Gerhard Spörl i Volkhard Windfuhr
© Der Spiegel 2006 – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa

Interiors

Libert Ferri

Equador es mou

En una Llatinoamèrica que gira a l'esquerra entre la socialdemocràcia de Lula i Bachelet i el populisme de Chaves i Morales, la dolaritzada i proamericana classe dirigent de l'Equador comença a fer viratges preventius. Fa unes setmanes el president Alfredo Palacio firmava amb Hugo Chaves un acord per refinar petroli equatorià a les factories veneçolanes. De moment seran 100.00 barrils diaris de cru, i el Govern de Quito s'afanya a puntualitzar, per no alarmar Washington, que l'acord no suposa cap ruptura de col·laboració amb altres països. Però a ningú se li escapa que l'acostament Palacio-Chaves arriba poc després de la cancel·lació per part de l'Equador dels contractes amb dues petroleres nord-americanes. La primera a rebre va ser Oxy, que explota el cru de l'Amazònia, i tot seguit Texa-

co-Chevron, que ja ha demanat arbitratge internacional. El Govern equatorià acusa les multinacionals de frau. En el cas de la Texaco-Chevron, d'haver estafat a l'estat 750 milions de dòlars, i en el de l'Oxy haver transferit el 40% dels seus drets d'exploració a la canadencan EnCana sense haver demanat permís al Govern equatorià.

La bufetada del president Palacio a les companyies nord-americanes respon a les pressions de la Confederació de Nacionalitats Indígenes, l'única força política que, atenta al procés de Bolívia, podria fer fora del poder l'actual elit beneficiària de la dependència dels Estats Units. Les estadístiques diuen que el 52% dels equatorians són pobres, que el 20% més ric té accés al 45% del consum, mentre que el 20% més precari amb prou feines pot consumir el 7%. Unes xifres que anuncien rebomboris.

llibertferri@telefonica.net